Iechyd a Diogelwch

Adroddiad Blynyddol

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

2022/2023

CRYNODEB O'R DANGOSYDDION PERFFORMIAD ALLWEDDOL

CYNEFINO (IECHYD A DIOGELWCH) I STAFF NEWYDD

66.9%

(*232 o 347 aelod staff newydd*)

Y tu ôl i'r targed

DEFNYDDWYR CYFRIFIADURON

50.7%

Cwblhau Hyfforddiant a Hunanasesiad

Y tu ôl i'r targed

DAMWEINIAU A ARWEINIODD AT ANAFIADAU I AELODAU STAFF

21.5

Damweiniau fesul bob 1000 o weithwyr

Yn cyd-fynd â pherfformiad hanesyddol

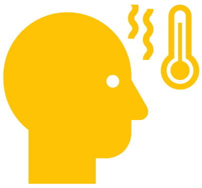

CYFRADD ABSENOLDEB SALWCH AELODAU STAFF

5.2

Dyddiau a gollwyd fesul gweithiwr cyfwerth ag amser llawn

0.7 diwrnod yn is na'r sector addysg uwch

Fersiwn a Gyhoeddwyd
Iechyd, Diogelwch a Lles y Campws
www.bangor.ac.uk/hss
Fersiwn 1

Mynegai | **Tudalen**

	Dangosyddion Perfformiad: Crynodeb	
1.	Polisïau a Dogfennau Allweddol Iechyd a Diogelwch	2
2.	Archwiliadau, Perfformiad, Dadansoddi	2
3.	Camau Gorfodi ac Ymweliadau Arolygu Statudol	4
4.	Hyfforddiant Iechyd a Diogelwch	4
5.	Damweiniau a Digwyddiadau	6
6.	Absenoldeb oherwydd Salwch Ymysg Staff	11
7.	Larymau Tân yn Canu	15
8.	Achosion Sifil i Hawlio Iawndal (cysylltiedig ag iechyd a diogelwch)	16
9.	Ystadegau’r Wefan	16

1. POLISÏAU A DOGFENNAU IECHYD A DIOGELWCH ALLWEDDOL

Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r dogfennau iechyd a diogelwch sefydliadol 'allweddol' newydd, a ddiwygiwyd ac a ddiddymwyd, ac a gyflwynwyd, eu dileu neu eu haddasu yn ystod y flwyddyn.

• POLISÏAU NEWYDD A DIWYGIEDIG

Ni chyflwynwyd unrhyw bolisïau newydd yn 2022/23. Adolygwyd y polisïau canlynol yn ystod y flwyddyn, ac ni ddyrannwyd unrhyw gyfrifoldebau nac atebolrwydd newydd:

- Meysydd Electromagnetig.
- Gweithrediadau Trin â Llaw.
- Diogelwch Offer Trydanol.
- Defnyddio Ymbelydredd Optegol Artiffisial yn Ddiogel.
- Asesiad Risg.
- Diogelwch Bysiau Mini.
- Dim Ysmygu.
- Defnyddio Cyfrifiaduron yn Ddiogel
- Projectau Deifio'r Brifysgol

• POLISÏAU A DDIDDYMWYD

Ni chafodd unrhyw bolisïau iechyd a diogelwch eu diddymu yn 2021/22.

2. ARCHWILIADAU, PERFFORMIAD, DADANSODDI

Crynodeb o'r dangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer gwasanaethau sefydliadol, y colegau a'r gwasanaethau proffesiynol ac agweddau rheoli risg.

• ARCHWILIADAU AC AROLYGIADAU

Ni ailddechreuwyd amserlen archwilio'r colegau a'r gwasanaethau proffesiynol. Mae archwiliadau a chymorth archwilio yn destun trafodaeth a chynllunio at y dyfodol.

• CRYNODEB PERFFORMIAD BLYNYDDOL COLEGAU/GWASANAETHAU (HUNANWERTHUSIAD)

Adroddodd pob coleg, a gwasanaeth proffesiynol, ynghyd ag Undeb y Myfyrwyr, MSParc a'r Ganolfan Rheolaeth, ar eu trefniadau rheoli iechyd a diogelwch am y flwyddyn.

CYMHARU PERFFORMIAD

Perfformiad y flwyddyn flaenorol mewn cromfachau at ddibenion cymharu, lle bo'n berthnasol.

Eitem	%	Naratif
Dogfennaeth: **Polisi Iechyd a Diogelwch**	**93%** (85%)	Mae gan bob coleg a'r 11 gwasanaeth proffesiynol bolisi iechyd a diogelwch
Dogfennaeth: **Asesiad Risg Cyffredinol:**	**93%** (77%)	Mae gan bob coleg a'r 11 gwasanaeth proffesiynol asesiad risg cyffredinol
Deon/cyfarwyddwr yn cwrdd â swyddog/cydlynydd iechyd a diogelwch	**80%** (85%)	○ Mae pennaeth pob coleg a 9 cyfarwyddwr gwasanaeth proffesiynol yn cwrdd â'u swyddog / cydlynydd iechyd a diogelwch ○ 4 (1) = pob wythnos, 1 (1) = pob pythefnos, 5 (2) = unwaith y mis, 2 = amlder arall
Pwyllgor / corff iechyd a diogelwch	**100%** (92%)	○ Mae gan 3 choleg a 5 gwasanaeth bwyllgor iechyd a diogelwch ○ Mae 7 gwasanaeth yn gweithredu heb bwyllgor iechyd a diogelwch, ond mae mecanweithiau cadarn eraill yn bodoli i drafod iechyd a diogelwch
Cadeirydd y pwyllgor/corff iechyd a diogelwch	**100%**	Pennaeth y coleg/cyfarwyddwr neu enwebai'n cadeirio pob coleg/gwasanaeth
Ymgynghori â'r Staff	**93%** (100%)	Datganodd bob coleg a'r 11 gwasanaeth proffesiynol eu bod yn ymgynghori â'r staff ar faterion iechyd a diogelwch, lle bo'n berthnasol.
Archwiliadau Iechyd a Diogelwch	**60%**	○ Cadarnhaodd 2 goleg (3 choleg) a 7 (9) gwasanaeth bod y pennaeth/cyfarwyddwr wedi cymryd rhan mewn archwiliadau iechyd a diogelwch ○ Datganodd 2 wasanaeth bod y cydlynydd iechyd a diogelwch wedi cynnal archwiliadau iechyd a diogelwch ○ Mae un gwasanaeth yn newydd, a bwriedir

		cynnal archwiliadau yn 2024
Cynefino (Iechyd a Diogelwch) i Staff Newydd	**80%** (73%)	Adroddodd 12 bod pob aelod staff wedi eu cynefino'n lleol, adroddodd 3 bod rhai wedi eu cynefino
Diogelwch rhag Tân	**93%**	Cadarnhaodd yr holl golegau a gwasanaethau bod ganddynt drefniadau yn eu lle i roi gwybod i staff a myfyrwyr am y camau y dylent eu cymryd os bydd larwm tân yn canu

Rhoddir sgôr dangosol i golegau a gwasanaethau gan ddefnyddio 13 mesur, sy'n cynnwys polisi, ymgynghori a chyfranogiad y pennaeth a'r cyfarwyddwr mewn archwiliadau iechyd a diogelwch. Darperir perfformiad y flwyddyn flaenorol (yn erbyn 18 mesur) mewn cromfachau, lle bo'n berthnasol.

Coleg	**% Perfformiad**
Coleg Meddygaeth ac Iechyd	**80%** (90%)
Coleg Gwyddoniaeth a Pheirianneg	**87%** (95%)
Coleg y Celfyddydau, Dyniaethau a Gwyddorau Cymdeithas	**87%** (95%)
Gwasanaeth Proffesiynol	**% Perfformiad**
Gwasanaethau Campws	**100%** (89%)
Canolfan Bedwyr	**100%** (78%)
Gwasanaethau Digidol	**85%** (94%)
Gwasanaethau Cyllid	**46%** (56%)
Adnoddau Dynol	**85%** (89%)
Marchnata, Recriwtio a Chyfathrebu	**62%** (50%)
Gwasanaethau Myfyrwyr.	**92%** (89%)
Undeb y Myfyrwyr	**92%** (94%)
Y Ganolfan Rheolaeth	**100%** (100%)
Swyddfa'r Is-ganghellor	**77%**
Strategaeth, Cynllunio ac Ymchwil	**100%**
Parc Gwyddoniaeth Menai	**85%**

- **PERYGLON BIOLEGOL**

Mae Is-bwyllgor Iechyd a Diogelwch Cemegol a Biolegol y brifysgol yn parhau i oruchwylio agweddau iechyd a diogelwch ar waith biolegol a GM, gyda chyfarfodydd wedi cynyddu erbyn hyn i ddwywaith y flwyddyn.

Ni adroddwyd am unrhyw ddigwyddiadau bioberygl andwyol arwyddocaol yn ystod y flwyddyn.

Cynhaliwyd sawl arolygiad yn 2023 gyda safonau da yn cael eu cadw yn y rhan fwyaf o feysydd, a threfniadau priodol ar waith. Roedd gwelliant hefyd yn amlwg mewn labordai a oedd wedi codi pryderon yn y gorffennol.

Nodwyd sawl mater bioddiogelwch cymharol fân mewn un labordy ymchwil, yn benodol oherwydd diffyg perchnogaeth o ran rheoli'r labordy o ddydd i ddydd. Roedd camau dilynol yn cynnwys ymweliadau dirybudd gan reolwr y coleg a phennaeth yr ysgol, amnewid offer mawr i gynyddu lle, a phenodi cefnogaeth leol. Bydd monitro bioddiogelwch yn parhau yn 2023/24 gydag ymweliadau ac archwiliadau rheolaidd o ddetholiad eang o feysydd.

- **YMBELYDREDD**

Mae Is-bwyllgor Iechyd a Diogelwch Ymbelydredd y brifysgol yn goruchwylio gwaith ymbelydredd gwyddonol, defnydd o belydrau-X a defnydd o laserau pŵer uwch. Cynyddodd y cyfarfodydd i ddau y flwyddyn yn 2023.

Ymwelodd Ymgynghorydd Diogelu rhag Ymbelydredd (RPA) allanol arbenigol y brifysgol â phob maes perthnasol (nad yw'n ymwneud â laser) yn ystod y flwyddyn i gadarnhau bod y gofynion deddfwriaethol ac arfe da yn cael eu bodloni. Nid oedd unrhyw ganfyddiadau andwyol arwyddocaol.

Mae llwyddiant parhaus ymchwil arbenigol y brifysgol yn golygu mai cynyddu y mae'r gwaith gyda deunyddiau ymbelydrol, ac mae hynny'n debygol o ehangu ymhellach dros y blynyddoedd sydd i ddod. I gefnogi hynny, mae goruchwyliaeth a chefnogaeth ychwanegol ar gael gan Ymgynghorydd Diogelu rhag Ymbelydredd a swyddogion y brifysgol.

Mae Swyddog Diogelwch Laser (LSO) y brifysgol yn goruchwylio holl agweddau iechyd a diogelwch y defnydd ar laserau Dosbarth 3b a Dosbarth 4. Parhaodd y swyddog diogelwch laser â'r gwaith goruchwylio trwy gydol y pandemig ac ni chodwyd unrhyw faterion o bwys.

Bu 1 digwyddiad laser o bwys yn ystod y flwyddyn pan ddiystyrwyd cyd-gloi. Ni wnaed unrhyw niwed ac arweiniodd y weithred anawdurdodedig at gamau disgyblu.

3. CAMAU GORFODI AC YMWELIADAU AROLYGU STATUDOL

Ni chymerwyd **unrhyw** gamau gorfodi yn erbyn y brifysgol yn 2022/23.

- Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE)

Cysylltodd yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch ar ôl cwyn nad oedd y brifysgol yn darparu man gorffwys/cegin addas mewn adeilad swyddfa bach. Ymchwiliwyd i hyn ar unwaith a'i ddatrys, a chafodd yr achos ei gau'n ffurfiol gyda'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch o fewn tri diwrnod. Ni chymerwyd unrhyw gamau

- Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC):

Ymwelodd Arolygydd Cyfoeth Naturiol Cymru â meysydd ymchwil perthnasol lle cedwir a defnyddio rhai deunyddiau ymbelydredd ïoneiddio, i gadarnhau bod rheolaeth briodol ar risgiau amgylcheddol. Ni nodwyd unrhyw bryderon, a rhoddwyd y dangosydd perfformiad gorau o ran cydymffurfio i'r cyfleusterau a'r trefniadau rheoli.

4. HYFFORDDIANT IECHYD A DIOGELWCH

Yn ystod y flwyddyn academaidd, parhaodd y cynnydd yn y ddarpariaeth hyfforddiant iechyd a diogelwch 'yn y cnawd', a'r defnydd o hyfforddiant ar-lein i staff newydd a defnyddwyr cyfrifiaduron.

Yn 2022/23, cafodd nifer gynyddol o gyrsiau eu darparu neu eu hwyluso trwy'r tîm iechyd a diogelwch canolog, gan gynnwys hyfforddiant rheoli iechyd a diogelwch, megis cymhwyster IOSH ar reoli'n ddiogel a sesiynau briffio iechyd a diogelwch ar lefel weithredol. Mae nifer o aelodau staff hefyd wedi ennill tystysgrif neu ddiploma cenedlaethol iechyd a diogelwch, a ddarperir trwy gyrff allanol.

Blwyddyn	Nifer y Cyrsiau / Sesiynau	Staff a Myfyrwyr Ôl-radd
2022/23	**Cyfanswm y Cyfranogwyr**	**1,148**
	45 o ddigwyddiadau hyfforddi yn y cnawd	*161*
	Cyfarpar Sgriniau Arddangos (DSE) ar-lein	*755*
	Sesiynau Cynefino (Iechyd a Diogelwch) i Staff Newydd ar-lein	*232*
2021/22	**Cyfanswm y Cyfranogwyr**	**408**
	31 o ddigwyddiadau hyfforddi yn y cnawd	*86*
	Cyfarpar Sgriniau Arddangos (DSE) ar-lein	*158*
	Sesiynau Cynefino (Iechyd a Diogelwch) i Staff Newydd ar-lein	*164*
2020/21	**Cyfanswm y Cyfranogwyr**	**2,898**
	8 o ddigwyddiadau hyfforddi yn y cnawd	*25*
	Cyfarpar Sgriniau Arddangos (DSE) ar-lein	*154*
	Sesiynau Cynefino (Iechyd a Diogelwch) i Staff Newydd ar-lein	*125*
	Hyfforddiant Iechyd a Diogelwch Covid ar-lein	*2594*

Nid oes cofnodion (ar gael yn ganolog) o'r hyfforddiant iechyd a diogelwch a ddarperir yn lleol gan golegau a gwasanaethau, neu o'r hyfforddiant a geir trwy ddarparwyr allanol. Rhagwelir y bydd colegau, gwasanaethau ac unigolion yn gallu cofnodi hyfforddiant iechyd a diogelwch o 2023/24, trwy'r system gofnodion newydd.

- **SESIYNAU CYNEFINO CYFFREDINOL I'R STAFF**

CYMHARU PERFFORMIAD	

Defnyddir sesiynau cynefino cyffredinol i'r staff fel dangosydd perfformiad allweddol o ran iechyd a diogelwch sefydliadol.

Targed: 90% oedd targed 2022/23, ond methwyd â'i gyrraedd. Cwblhaodd **232** allan o **347** o'r aelodau staff newydd (*fel bo'n berthnasol*) oedd o dan gontract hyfforddiant cynefino cyffredinol staff y brifysgol. *Bydd targed 2023/2024 yn aros ar 90%.*

Nid yw iechyd a diogelwch wedi ei gynnwys mwyach yn y rhaglen gynefino i staff newydd yn y cnawd a defnyddir cyfraddau cwblhau'r modiwl iechyd a diogelwch ar-lein fel mesur ar gyfer y dangosydd perfformiad allweddol.

Dylai cyflwyno hyfforddiant iechyd a diogelwch ar-lein gorfodol yn 2023/24 liniaru'r posibilrwydd o aelodau staff heb unrhyw gofnod o gynefino iechyd a diogelwch.

90% oedd targed 2022/23		
DANGOSYDD PERFFORMIAD	**STATWS/GWERTH**	**NODIADAU**
Canran y staff newydd (a wahoddwyd) a aeth i sesiwn gynefino iechyd a diogelwch ganolog y brifysgol[1]	**66.86%**	**Dirywiad** o 68.91% ar berfformiad 20/21

Cofiwch: *Ni chaiff sesiynau cynefino mewnol ynglŷn ag Iechyd a Diogelwch (ar lefel Ysgol/Gwasanaethau/Grŵp Ymchwil) eu cofnodi'n ganolog ac felly ni chânt eu defnyddio ar hyn o bryd fel dangosyddion perfformiad allweddol sefydliadol.*

- **HYFFORDDIANT I DDEFNYDDWYR CYFRIFIADURON**

CYMHARU PERFFORMIAD	

Defnyddir hyfforddiant defnyddwyr cyfrifiaduron (cyfarpar sgrin arddangos) fel dangosydd perfformiad allweddol wedi ei dargedu ar gyfer iechyd a diogelwch y sefydliad. Mae hyfforddiant perthnasol yn ofynnol dan y rheoliadau cyfarpar sgrin arddangos.

Sylwer: *Mae newid i'r polisi a wnaed yn 22/23 bellach yn ei wneud yn ofynnol i bob aelod staff gynnal hunanasesiad cyfarpar sgrin arddangos bob 3 blynedd, gan adlewyrchu safonau cenedlaethol. Mae'r newid hwn wedi effeithio ar y dangosydd perfformiad allweddol oherwydd, yn y gorffennol, roedd perfformiad yn cael ei fesur ar asesiad o fewn y 4-7 mlynedd diwethaf.*

85% oedd targed 2022/23 o'r holl ddefnyddwyr cyfarpar sgrin arddangos		
DANGOSYDD PERFFORMIAD	**STATWS/GWERTH**	**NODIADAU**
Canran defnyddwyr cyfrifiaduron (cyfarpar sgrin arddangos) a gwblhaodd hyfforddiant ar-lein a'r hunanasesiad	**50.7%**	**Tueddiad am i lawr** --- 85% o ddefnyddwyr cyfarpar sgrin arddangos gydag asesiadau diweddar yw targed 2023/24 o hyd.

Yn ystod 2022/23, cwblhaodd **755** (158 yn 21/22) aelod staff yr hyfforddiant a hunanasesiad defnyddwyr cyfrifiaduron ar-lein, gan arwain at tua 50.7% o'r defnyddwyr cyfrifiaduron amcangyfrifedig yn cwblhau'r hyfforddiant o fewn y cyfnod o 3 blynedd.

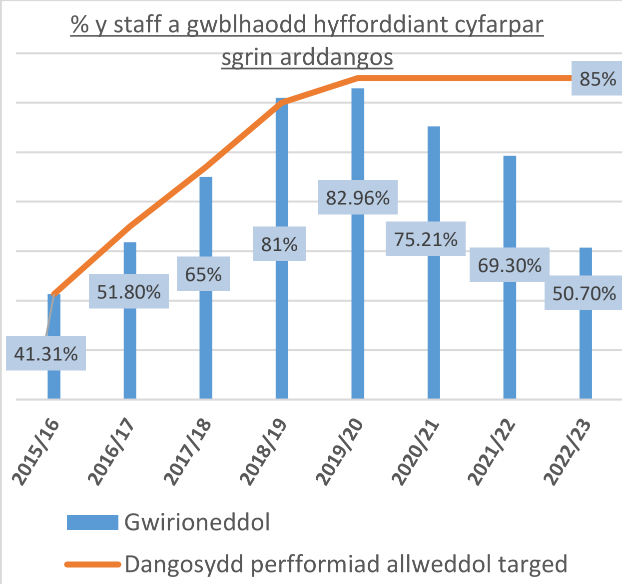

Nodwyd y gostyngiad yn nifer y staff sy'n cwblhau'r hyfforddiant cyfarpar sgrin arddangos. Caiff yr hyfforddiant ei hyrwyddo'n ychwanegol yn 2023/24.

Mae'r tabl isod yn dangos % y defnyddwyr cyfrifiaduron a gwblhaodd yr hunanasesiadau (y gyfradd gwblhau) ymhob coleg, ysgol a gwasanaeth proffesiynol.[2]

Coleg/Gwasanaeth	**% y Cyfarpar Sgrin Arddangos**
Coleg y Celfyddydau, Dyniaethau a Gwyddorau Cymdeithas	34%
Coleg Gwyddoniaeth a Pheirianneg	61%
Coleg Meddygaeth ac Iechyd	36%
Canolfan Bedwyr	59%
Gwasanaethau Digidol	13%
Gwasanaethau Cyllid	66%

[1] Nid yw'r ffigur yn cynnwys rhai staff llaw, staff a gaiff eu talu fesul awr a staff achlysurol sy'n gorfod cwblhau sesiynau cynefino iechyd a diogelwch lleol

[2] Mae'r data hwn yn seiliedig ar y staff a oedd yn gyflogedig ar 31 Gorffennaf 2023

Adnoddau Dynol	67%
Marchnata, Cyfathrebu a Recriwtio	77%
Gwasanaethau Campws	76%
Strategaeth, Cynllunio ac Ymchwil	95%
Gweinyddu a Gwasanaethau Myfyrwyr	62%
Undeb y Myfyrwyr	73%
Swyddfa'r Is-ganghellor	22%

- **CYMHWYSEDD**

Pennir lefelau cymhwysedd ac ymwybyddiaeth ar gyfer y gwahanol swyddogaethau a swyddi uwch arwain a rheoli. Defnyddir canran y staff perthnasol sydd wedi ymbresenoli neu gymryd rhan mewn hyfforddiant iechyd a diogelwch wedyn fel mesur o berfformiad. Dyma'r disgwyliadau sylfaenol o ran cymhwysedd a hyfforddiant:

Y Cyngor: Presenoldeb neu gyfranogiad mewn sesiwn briffio bwrpasol ar gyfer swyddogaethau a chyfrifoldebau iechyd a diogelwch cyrff llywodraethu.

Bwrdd Gweithredol: Presenoldeb neu gyfranogiad mewn sesiwn briffio bwrpasol ar gyfer swyddogaethau a chyfrifoldebau iechyd a diogelwch y Bwrdd Gweithredol.

Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Proffesiynol Presenoldeb mewn sesiwn briffio iechyd a diogelwch ar lefel cyfarwyddwr neu hyfforddiant ar lefel cyfarwyddwr, neu hyfforddiant rheoli iechyd a diogelwch.

Cydlynwyr Iechyd a Diogelwch Cafodd lefel hyfforddiant NEBOSH 'IOSH Rheoli'n Ddiogel' neu 'gwrs pwrpasol' ei sefydlu i bob coleg/gwasanaeth proffesiynol, gan ddibynnu ar eu proffil risg.

	Lefel hyfforddiant a gyflawnwyd
Y Cyngor	**100%**
Bwrdd Gweithredol	**92%**
Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Proffesiynol	**77%**
Cydlynydd/Swyddog Iechyd a Diogelwch (13)	**69%**

5. DAMWEINIAU A DIGWYDDIADAU

CYMHARU PERFFORMIAD

Fel y rhagwelwyd, cynyddodd cyfanswm nifer y damweiniau a digwyddiadau yr adroddwyd amdanynt yn 2022/23. Y flwyddyn lawn gyntaf (ers 2019) heb unrhyw gyfyngiadau Covid.

Yn ystod y flwyddyn academaidd, derbyniwyd **303** o adroddiadau am ddigwyddiad (ac eithrio chwaraeon), a oedd yn fwy na'r 125 a adroddwyd yn 21/22 a'r 77 a adroddwyd yn 20/21, a oedd yn gyfnodau oedd yn cynnwys cyfyngiadau Covid.

Mae cyfanswm yr adroddiadau a dderbyniwyd (**303)** yn gynnydd ar y **230** a dderbyniwyd yn 2018/19, y flwyddyn ddiwethaf heb gyfyngiadau Covid, ac o bosib yn adlewyrchu'r ymdrech a wnaed i sicrhau bod y drefn adrodd yn digwydd. Roedd llawer o'r adroddiadau ychwanegol a dderbyniwyd ar gyfer y cyfnod hwn yn ymwneud â damweiniau a fu bron â digwydd ac adroddiadau am sefyllfaoedd/arferion a allai fod yn anniogel, nas adroddwyd amdanynt yn y gorffennol efallai.

Roedd **61** o adroddiadau'n ymwneud ag 'anaf' i staff, myfyrwyr ac ymwelwyr awdurdodedig (roedd *26* yn 2021/22), **215** o adroddiadau y cyfeiriwyd atynt fel digwyddiadau nad oeddent yn cynnwys anaf (gan gynnwys damweiniau a fu bron â digwydd, sefyllfaoedd peryglus neu anniogel, arfer anniogel, larymau tân yn canu, mynd yn sownd mewn lifftiau, digwyddiadau yn ymwneud â myfyrwyr y tu allan i reolaeth neu ddylanwad uniongyrchol y brifysgol). Mae'r adroddiadau sy'n weddill yn ymwneud â digwyddiadau meddygol (fel llewygu, salwch a ffitiau).

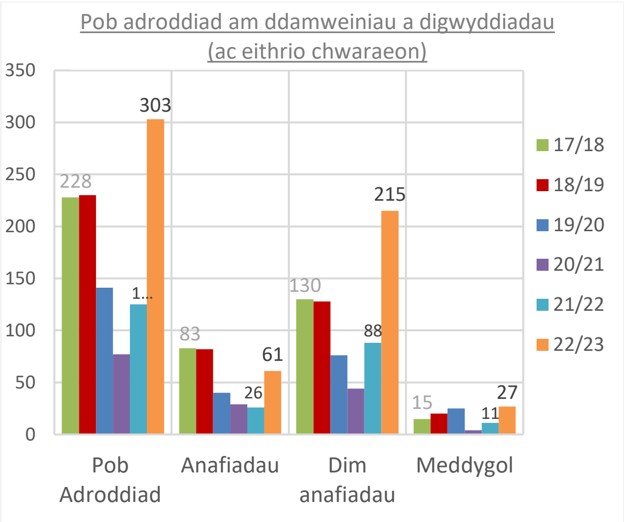

- **DAMWEINIAU'N CYNNWYS ANAFIADAU I STAFF A MYFYRWYR**

Mae nifer y damweiniau oedd yn cynnwys anafiadau i staff a myfyrwyr wedi mynd yn ôl i'r un lefelau ag yr oeddent cyn y pandemig.

Anafiadau i Staff a Myfyrwyr

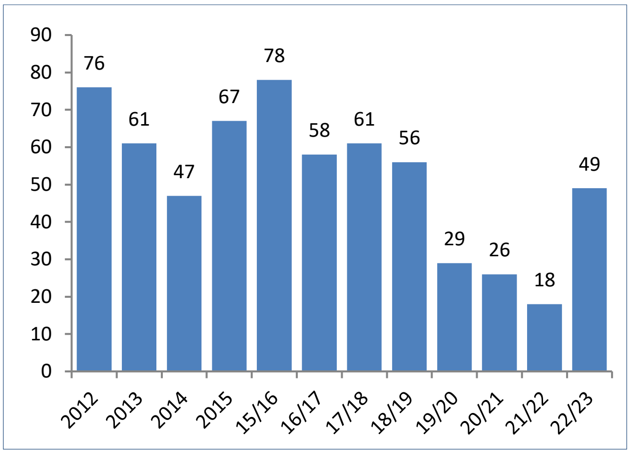

Yn 2020/21, **49** oedd nifer y damweiniau i staff a myfyrwyr yr adroddwyd amdanynt a achosodd anaf o ganlyniad i'w gwaith neu eu hastudiaethau yn y brifysgol neu a ddigwyddodd yn y brifysgol *(18 yn 21/22)*. O'r cyfanswm hwn, roedd **43** *(14 yn 21/22)* yn ddamweiniau'n ymwneud â staff a **6** *(*4 yn 21/22) yn ymwneud â myfyrwyr.

Yn ychwanegol at adroddiadau o ddamweiniau'n cynnwys anafiadau i staff/myfyrwyr, cafwyd **12** yn rhagor (*8 yn 21/22*) o adroddiadau am ddamweiniau'n cynnwys anafiadau i ymwelwyr a chontractwyr. Mân ei natur oedd pob un.

- **ANAFIADAU PENODOL (DIFRIFOL).**

Nid oedd unrhyw "anafiadau penodol" (yn unol â diffiniad RIDDOR) yn ystod y flwyddyn. *Byddai'r adran hon yn cynnwys torasgwrn, sgaldiadau sydd angen triniaeth yn yr ysbyty, colli ymwybyddiaeth, llosgiadau difrifol, ac ati.*

- **CYFRADD Y DAMWEINIAU'N CYNNWYS ANAFIADAU (fesul 1000 mewn Risg)**

Staff

Roedd cymhareb y damweiniau a achosodd anaf i staff yn **21.5** o ddamweiniau i bob 1,000 o weithwyr yn 2022/23 Er bod cynnydd o'r **6.9**/1000 a adroddwyd yn 2021/22, mae hyn yn debyg i'r gymhareb yn y blynyddoedd cyn y pandemig.[3]

Y gyfradd genedlaethol yn 2021/22 (y data diweddaraf sydd ar gael) oedd **13.85**/1000 *(cyfrif pennau).*

Damweiniau'n cynnwys anafiadau
yn y sector a Phrifysgol Bangor ar gyfartaledd i bob 1000
o aelodau STAFF (2005 – 2022/23)

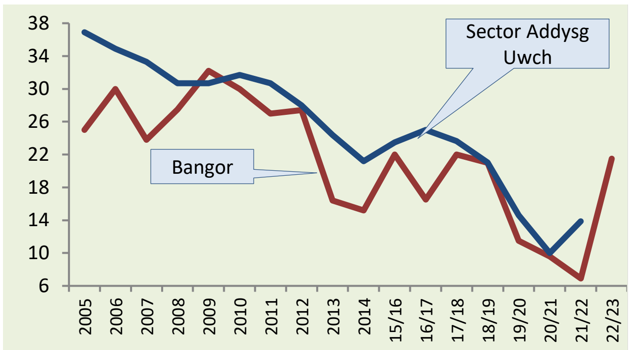

15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
22.4	16.5	22	21	11.5	9.6	6.9	21.5
23.48	25	23.64	21.05	14.62	10	13.85	

Myfyrwyr

Yn 2022/23, bu **6** (4 *yn 21/22*) o ddamweiniau'n cynnwys anafiadau i fyfyrwyr yn uniongyrchol o ganlyniad i'w hastudiaethau, neu weithgarwch yn y brifysgol. Cymhareb o **0.5** (*0.3 yn 21/22*) damwain fesul pob 1,000 o fyfyrwyr [4]

[3]Ar sail 1,997 o aelodau staff yn ystod y flwyddyn

Yn seiliedig ar 12,070 o fyfyrwyr yn ystod y flwyddyn

Damweiniau'n cynnwys anafiadau yn y sector a Phrifysgol Bangor ar gyfartaledd i bob 1000 o **FYFYRWYR** (2005 – 2022/23)

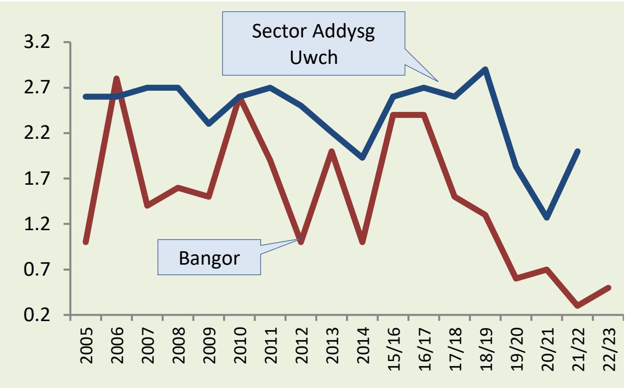

15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
2.4	2.4	1.5	1.3	0.6	0.7	0.3	0.5
2.6	2.7	2.6	2.9	1.83	1.27	2	

- **DAMWEINIAU ADRODDADWY (RIDDOR)**

Yn 2022/23, bu **2** ddamwain / digwyddiad adroddadwy i'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE). Mae hynny'n cyfateb i **0.08/1000** o fyfyrwyr.

Roedd 1 RIDDOR yn ymwneud â myfyriwr wedi anafu ei fys ar ôl dod i gysylltiad â llafn y llif band – roedd angen triniaeth yn yr ysbyty ar yr anaf. Roedd yr ail RIDDOR yn ymwneud ag aelod staff wedi syrthio ar risiau mewn tywydd rhewllyd a arweiniodd at gymryd mwy na 7 niwrnod i ffwrdd o'r gwaith o ganlyniad i'r anaf.

0.5/1000 yw cyfradd RIDDOR **staff** Prifysgol Bangor am eleni . Y gyfradd yn 2021/22 oedd sero.

Blwyddyn	Staff	Myfyrwyr	Ymwelwyr	Cyfanswm
2022/23	1	1	0	**2**
2021/22	0	1	0	**1**
2020/21	1	1	0	**2**
2019/20	1	0	0	**1**
2018/19	5	1	1	**7**
2017/18	0	3	0	**3**
2016/17	1	1	0	**2**
2015/16	4	1	0	**5**
2014	7	1	0	**8**
2013	3	1	1	**5**
2012	0	2	0	**2**
2011	3	0	0	**3**
2010	3	3	1	**7**
2009	10	0	2	**12**

Nid oedd **unrhyw** afiechydon galwedigaethol na digwyddiadau peryglus i adrodd yn eu cylch yn 2022/23.

- **ACHOSION DAMWEINIAU'N CYNNWYS ANAFIADAU (pob damwain)**

Roedd mwyafrif y **61** adroddiad am anafiadau yn ymwneud naill ai â digwyddiad codi a chario (15 = 25%), rhywun yn cael ei daro gan rywbeth a oedd yn symud (10 = 16%); llithro, baglu neu syrthio (24 = 39%); rhywun yn taro rhywbeth sefydlog (6 = 10%); arall (6 = 10%).

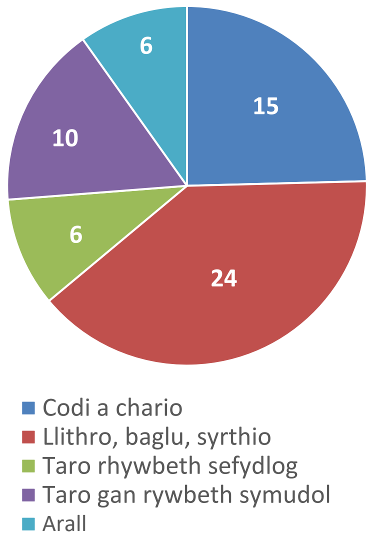

- **DAMWEINIAU A DIGWYDDIADAU A ACHOSODD I AELODAUSTAFF GOLLI AMSER O'R GWAITH**

Cofnodwyd 11 o achosion o golli amser ymhlith staff yn 2022/23, cynnydd sylweddol ar y ffigurau hanesyddol.

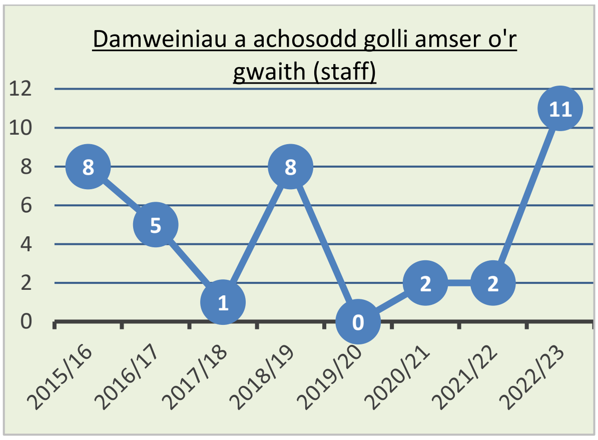

Dyma'r 11 digwyddiad a achosodd golli amser o'r gwaith:

- 1 – salwch gastroberfeddol ar ôl cymryd samplau dŵr ar y traeth a oedd wedi bod yn destun rhybudd carthffosiaeth.
- 1 – poen yn y goes: roedd yr unigolyn a nodwyd wedi ei anafu gan y dodrefn gwaith / gosodiad yn ei le gwaith.
- 1 - torri un o fysedd y droed ar ôl gollwng bwrdd mesur pysgod arno.
- 1 – poen yng ngwaelod y cefn a'r glun: wedi ei daro gan ddrws a agorwyd arnynt.
- 1 – taro pen yn erbyn ochr cerbyd gwaith.
- 1 – llithro ar rew ar risiau allanol gan arwain at niwed difrifol i'r gewynnau.
- 1 - ffibr pren yn mynd i mewn i'r llygad.
- 1 - troi ffêr ac ysgwydd ar ôl baglu ar ris wrth fynd trwy ddrws yn cario bagiau personol.
- 1 – troi ffêr ar ôl disgyn ar y grisiau.
- 1 – poen yn y gwddf a'r ysgwydd ar ôl codi parsel, a oedd wedi disgyn oddi ar droli, yn ôl ar y troli.
- 1 – tynnu cyhyrau'r gwddf wrth symud offer arlwyo.

- **DIGWYDDIADAU'N YMWNEUD Â CHWARAEON**

Cafwyd **130** o adroddiadau am ddigwyddiadau a oedd yn ymwneud â chwaraeon (gweithgareddau anacademaidd), yn bennaf am anafiadau sy'n digwydd yn anochel mewn rhai chwaraeon.

- **DIGWYDDIADAU TEITHIO TRAMOR**

Cofnododd staff a myfyrwyr **861** o deithiau tramor cysylltiedig â gwaith y brifysgol yn ystod 2022/23, cynnydd o 124% o gymharu â 2021/22 - a oedd yn gyfnod a oedd yn parhau'n destun i rai cyfyngiadau teithio COVID-19.

Nodwyd bod **861** o deithiau tramor yn parhau i fod yn sylweddol is na 2018/19, y flwyddyn ddiwethaf cyn i'r cyfyngiadau COVID-19 ddechrau.

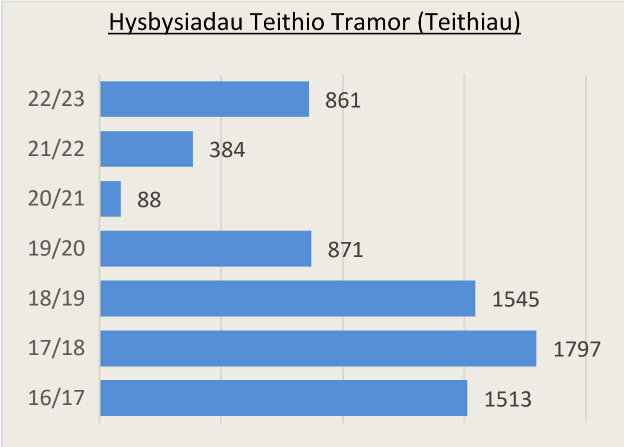

Gwnaed 13 o hawliadau 'yswiriant' teithio tramor yn 2022/23, gyda **6** hawliad meddygol neu gysylltiedig ag iechyd:

- 2 oherwydd bod pobl wedi mynd yn sâl cyn teithio ac wedi methu â hedfan.
- 1 oherwydd costau brys ar ôl dal teiffoid a bod rhaid iddynt gael llety, gwesty a phrydau bwyd tra oeddent mewn cwarantîn.
- 3 oherwydd salwch cyffredinol tra dramor.

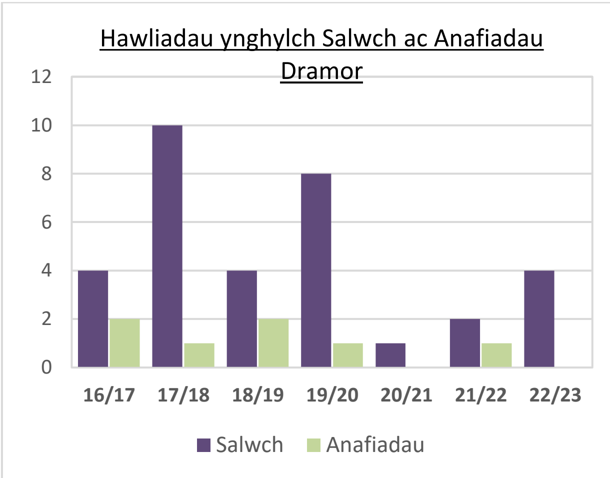

Ni adroddwyd am unrhyw anafiadau eleni.

- **DAMWEINIAU A DIGWYDDIADAU YN YMWNEUD Â CHERBYDAU**

Cerbydau Llog y Brifysgol (prif ddarparwr).
Mae'r agwedd hon ar ddefnyddio cerbydau yn cael ei gwerthuso fel dangosydd risg ar gyfer 'gyrru cysylltiedig â gwaith' gan ddefnyddio cerbydau llog.

Yn ystod 2022/23, ac o ddefnyddio data gan y prif ddarparwr cerbydau llog, cafwyd ***409*** o achosion o

logi ceir neilltuol dros gyfanswm o **1,124** o ddiwrnodau (***290*** *yn 2021/22)*.

Cyfanswm y pellter a deithiwyd oedd **123,801**[5] (*93,753 o filltiroedd yn 21/22 a 255,090 yn 17/18 y flwyddyn lawn olaf cyn y pandemig).*

SYLWER: *Nid yw'r data uchod yn cynnwys y Grŵp Ymchwil COVID, sy'n llogi cerbydau o bob rhan o'r wlad*.

Yn ystod y cyfnod hwn, gwnaed **4** hawliad yswiriant am fân ddifrod. Roedd y rhain yn cynnwys bymper wedi ei grafu, drych ochr wedi torri, cerbyd wedi ei ddifrodi gan bobl eraill.

Ni anafwyd neb o ganlyniad i'r digwyddiadau hynny ac ni adroddwyd am unrhyw anaf arall a ddigwyddodd oherwydd teithio gyda cherbydau llog ar waith y brifysgol.

Prif Ddarparwr Cerbydau Llog: Nifer y digwyddiadau[6]					
2017/18		**2021/22**		**2022/23**	
Cyfanswm y Diwrnodau	Cyfanswm y Milltiroedd	Cyfanswm y Diwrnodau	Cyfanswm y Milltiroedd	Cyfanswm y Diwrnodau	Cyfanswm y Milltiroedd
1,810	255,090	741	93,753	1,124	123,801
Gan gynnwys/Diwrnodau	Gan gynnwys/ Milltiroedd	Gan gynnwys/Diwrnodau	Gan gynnwys/ Milltiroedd	Gan gynnwys/Diwrnodau	Gan gynnwys/ Milltiroedd
4.4 / 1000 o ddiwrnodau	3.18 / 100 mil o filltiroedd	9.4 / 1000 o ddiwrnodau	7.5/ 100 mil o filltiroedd	3.56/ 1000 diwrnod	3.23 / 100 mil o filltiroedd
CYFANSWM YR ANAFIADAU		CYFANSWM YR ANAFIADAU		CYFANSWM YR ANAFIADAU	
0		0		0	

Sylwer: mae'r tabl hwn yn berthnasol i'r prif ddarparwr cerbydau llog yn unig.

Fflyd Cerbydau'r Brifysgol

Gwasanaethau'r Campws yw'r defnyddiwr cerbydau unigol mwyaf yn y brifysgol, ac yn 2022/23 roedd 33 o gerbydau ar y ffordd ganddynt. Roedd gan weddill y colegau a'r gwasanaethau 9 cerbyd arall (nid yw hyn yn cynnwys Undeb y Myfyrwyr).

Teithiodd y **43** o gerbydau yr oedd y brifysgol yn berchen arnynt/ar brydles ganddi **137,316** o filltiroedd yn ystod y flwyddyn.

Gwnaed 1 hawliad yswiriant yn ymwneud â difrod i gerbyd ar ôl gwrthdrawiad â phostyn. Ni adroddwyd am unrhyw anafiadau.

Cerbydau Undeb y Myfyrwyr

Mae Undeb y Myfyrwyr yn endid cyfreithiol ar wahân gyda'i yswirwyr ei hun. Mae'r Undeb yn 'berchen ar/prydlesu' 7 cerbyd: sef 4 bws mini, 2 MPV a 2 fan transit.

Ni adroddwyd am unrhyw anafiadau mewn damweiniau ffyrdd ac ni wnaed unrhyw hawliadau yswiriant.

Adroddwyd mai cyfanswm y milltiroedd a deithiwyd gan gerbydau UM yn 2022/23 oedd **2,702.5**. *Er ei fod yn uwch na 2020/21 pan deithiodd cerbydau Undeb y Myfyrwyr 1,441 o filltiroedd, mae hyn yn dal yn sylweddol is na'r 35,074 a deithiwyd yn 2019/20.*

- **MONITRO SAFLEOEDD (ADEILADU A CHYNNAL A CHADW)**

Yn ogystal â'r gwaith rheoli a goruchwylio beunyddiol, bydd staff Gwasanaethau'r Campws yn cynnal archwiliadau safle iechyd a diogelwch ffurfiol i gadarnhau a monitro bod contractwyr a staff cynnal a chadw'r brifysgol yn gweithio'n ddiogel.

Mae'r archwiliadau hynny'n ceisio cadarnhau nad oes neb yn cael ei roi mewn perygl oherwydd contractwr i Wasanaethau'r Campws neu weithgareddau cynnal a chadw.

Yn ystod 2022/23, cynhaliwyd **282** o arolygiadau safle ffurfiol, sef cynnydd sylweddol o gymharu â 2021/22.

[5] Data a ddarparwyd gan brif gyflenwr ceir llog y brifysgol, Aberconwy Car Hire

[6] Gan ddefnyddio cyfanswm y digwyddiadau (4) fesul **diwrnodau llogi a milltiroedd** ar gyfer un darparwr cerbyd (llogi), ac eithrio Grŵp Ymchwil COVID, nid oedd cofnodion milltiroedd cywir ar gyfer y Grŵp COVID ar gael am y cyfnod hwn o flwyddyn, felly nid yw eu 4 digwyddiad wedi eu cynnwys yn y gyfradd

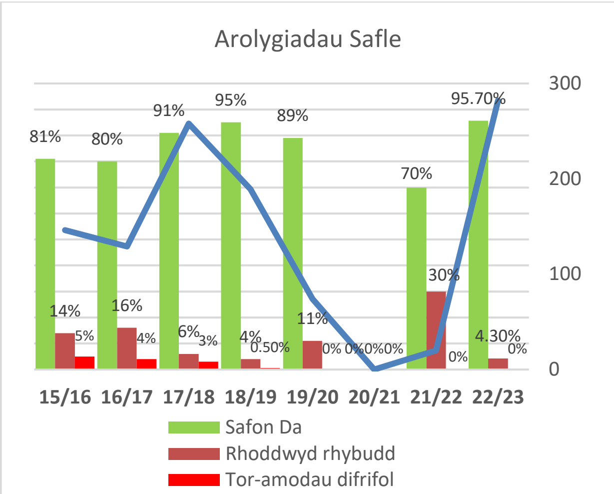

Mae'r siart uchod yn dangos cyfanswm yr archwiliadau safle a gynhaliwyd, a % y rhai a arsylwyd fel rhai o safon dda, rhoi rhybudd neu dor-amod difrifol.

Mae'n ofynnol hefyd i staff y contractwr gwblhau sesiwn gynefino ynghylch safonau gwaith a diogelwch penodol Gwasanaethau'r Campws. Yna bydd modd trosglwyddo'r wybodaeth honno i weithwyr y contractwr ei hun a'r isgontractwyr. Yn ystod 2022/23, darparwyd **142** o sesiynau cynefino (70 yn 2021/22).

6. ABSENOLDEB OHERWYDD SALWCH YMYSG STAFF

DANGOSYDD PERFFORMIAD (*diwrnodau/CALI*)	

Sylwer: Adroddiad Blynyddol 2022/23 fydd yr olaf i gynnwys gwybodaeth fanwl am absenoldebau salwch. Adroddir ar yr agwedd hon trwy'r adran Adnoddau Dynol yn y dyfodol. Bydd data a chyfraddau cryno achosion am absenoldebau yn aros.

Mae'r brif gyfradd absenoldeb oherwydd salwch yn parhau i godi tuag at yr un lefelau ag yr oedd cyn y pandemig.

Yn 2022/23, collwyd **8,584** o ddiwrnodau gwaith o ganlyniad i absenoldeb oherwydd salwch (a adroddwyd). Mae hynny'n gyfystyr â chyfradd absenoldeb oherwydd salwch ymysg y staff o oddeutu **5.20** diwrnod am bob gweithiwr cyfwerth ag amser-llawn[7] (3.9 diwrnod yn 2021/22). **5.9** diwrnod oedd cyfartaledd y sector yn genedlaethol yn 2022/23, fel yr adroddwyd gan UCEA.

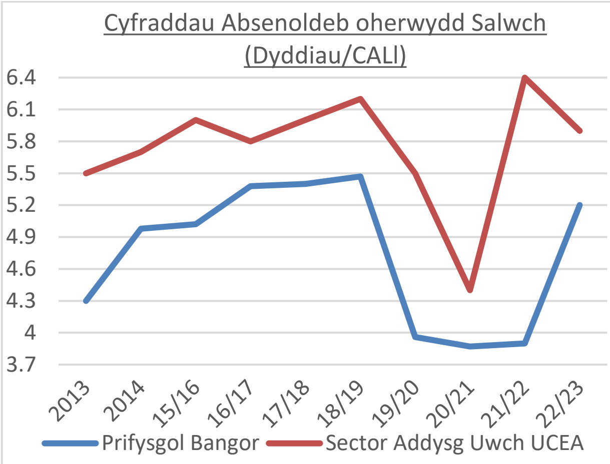

Ar gyfer cyd-destun: *O gymharu â sefydliad lleol, adroddodd Cyngor Ynys Môn **9.15 diwrnod** (CALl) yn 2022/23. Ymhellach i ffwrdd, adroddodd Gwasanaeth Sifil Cymru gyfradd absenoldeb o **9 diwrnod** yn 2021/22, adroddodd Gwasanaeth Sifil y Deyrnas Unedig gyfradd absenoldeb o **7.9** niwrnod, ac adroddodd CIPD bod cyfradd gyfartalog absenoldeb staff, ar draws holl gyflogwyr y Deyrnas Unedig, bellach yn **7.8** niwrnod fesul aelod staff y flwyddyn.*

*Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn gweithio ar % yr amser a gollir oherwydd absenoldeb salwch ac yn amcangyfrif cyfradd y Deyrnas Unedig, ledled y farchnad lafur gyfan, yn **2.6%** yn 2022.*

5.20 diwrnod oedd cyfradd absenoldeb salwch Prifysgol Bangor yn 2022/23, sy'n cyfateb i golli oddeutu **2.39%** o'r amser gwaith[8] oherwydd absenoldeb salwch. Y gyfradd yn 2021/22 oedd **1.79%**.

[7]Seiliedig ar CALl ar gyfartaledd yn 2022/23 o 1649.916

[8]Yn seiliedig ar flwyddyn waith o 260.715 diwrnod gwaith ar gyfartaledd

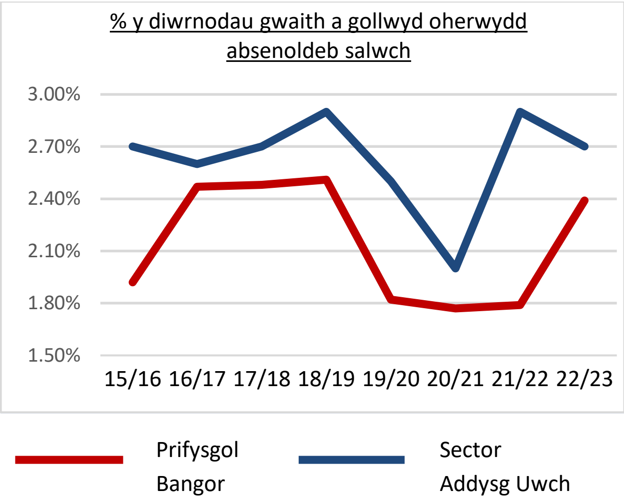

Yn 2022/23, cadarnhawyd 80.6% (6,919 o ddiwrnodau gwaith, a addaswyd ar gyfer CALl) o’r holl absenoldebau salwch gan dystysgrif feddygol, ac roedd y gweddill, sef 19.4% (1,665 o ddiwrnodau gwaith, a addaswyd ar gyfer CALl) yn rhai hunanardystiedig.

Roedd absenoldebau tymor hir, mwy nag 20 diwrnod gwaith, yn **63.97%** (5,491 o ddiwrnodau gwaith o absenoldeb, a addaswyd ar gyfer CALl) o'r holl ddiwrnodau o absenoldeb a adroddwyd, ac roedd gostyngiad o **12.03%** ers 2021/22.

Canran yr absenoldeb oherwydd salwch hirdymor					
	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Bangor	64.0%	56.7%	72.4%	57.1%	64.0%
Sector	54.6%	56%	62.1%	53.4%	54.9%

- **ABSENOLDEB SALWCH: % Y STAFF**

Adroddodd **509 o aelodau staff** *(cyfrif pennau)* am absenoldeb oherwydd salwch yn ystod y flwyddyn. Mae hynny’n cyfateb i oddeutu **25.49%** o’r aelodau staff. 20.5% oedd y gyfradd yn 2021/22, 18.14% yn 2020/21, 26.23% yn 2019/20 a 28.91% yn 2018/19.

Felly gall y brifysgol adrodd na adroddodd **74.51%** o’r staff yr un achos o absenoldeb oherwydd salwch yn ystod y flwyddyn.

- **TABL MEINCNOD ABSENOLDEB OHERWYDD SALWCH (UCEA)**

Mae'r adran hon, sy’n cyfeirio at adroddiad meincnod UCEA **2022/23**, yn darparu gwybodaeth sy’n cymharu Prifysgol Bangor â'r sector cyfan, ac ag is-set y prifysgolion sy'n rhannu'r un **nodweddion** (Cyn-92) a **maint** (bach).

Mae UCEA yn diffinio sefydliad fel un "bach" os oes ganddo lai na 2000 o weithwyr CALl. Mae **14** sefydliad yn yr un 'is-set' â Phrifysgol Bangor.

ADRODDIAD UCEA 2022/23		Pob Sefydliad (118) Addysg Uwch		Sefydliadau Addysg Uwch bach Cyn-92 (14)	
Mesur (CALl)	Bangor (PB)	Meincnod	Safle PB	Meincnod	Safle PB
Cyfartaledd y diwrnodau gwaith a gollwyd (diwrnodau)	5.2	5.9	33	5.6	6
% y diwrnodau gwaith a gollwyd	2.4%	2.7%	36	2.6%	7
Cyfnod o absenoldeb ar gyfartaledd (diwrnodau)	8.5	6.1	104	6.1	13
Diwrnodau gwaith tymor byr a chanolig a gollwyd (diwrnodau)	1.9	2.6	13	2.4	3
% yr absenoldeb salwch hirdymor	64.0 %	54.9 %	98	56.9%	12

Mae'r canlynol yn grynodeb o achosion absenoldeb salwch **2022/23**, fel y darperir gan adroddiad meincnod UCEA.

Pob Absenoldeb Salwch (tymor byr, canolig a hir)			
Categori Absenoldeb	**Prifysgol Bangor**	Pob un (118)	Sefydliadau Addysg Uwch bach Cyn-92 (14)
RESP - Asthma a phroblemau eraill ar y frest/anadlol gan gynnwys niwmonia, broncitis, pliwrisi	2.8%	3.9%	3.3%
CNCR - Canserau a thiwmorau (anfaelan a malaen)	8.9%	3.9%	3.6%

COLD - Annwyd, peswch, ffliw	9.8%	15.7%	13.5%
DEGP - Diabetes a phroblemau endocrin/chwarennol eraill (e.e. diabetes, thyroid, metabolig)	0.1%	0.3%	0.3%
ENTD - Problemau llygaid, clust, trwyn, gwddf a deintyddol	3.2%	3.0%	2.5%
GNIT - Anhwylderau cenhedlol-droethol a gynaecolegol, ac eithrio beichiogrwydd	3.3%	1.4%	1.5%
MIGR - Cur pen, meigryn a'r system niwrolegol/nerfol	5.9%	3.7%	2.9%
MENP - Symptomau'r menopos neu'r perimenopos	0.0%	0.1%	0.0%
HEBL - Anhwylderau'r galon, cylchrediad y gwaed a'r gwaed	3.9%	2.5%	3.0%
OPER - Llawdriniaeth/adferiad/apwyntiad meddygol*	5.4%	6.2%	6.7%
INBP - Anaf, llosgiadau a gwenwyno	8.4%	3.4%	2.5%
MNTL - Iechyd meddwl gan gynnwys blinder, gwendid nerfol, camddefnyddio alcohol/cyffuriau	28.5%	27.4%	26.9%
MUSC - Cyhyrysgerbydol, yn cynnwys problemau cefn/gwddf, twnnel y carpal, tendonitis	7.2%	8.5%	10.1%
INFC - Clefydau heintus eraill (e.e. yr eryr)	0.0%	1.2%	0.6%
PREG - Anhwylderau cysylltiedig â beichiogrwydd	0.4%	0.9%	0.9%
SKIN - Anhwylderau'r croen	0.2%	0.4%	0.4%
STMC - Problemau'r stumog / treulio / gastroberfeddol (e.e. chwydu, gastroenteritis, dolur rhydd)	6.3%	5.8%	4.9%
LCD - Symptomau sy'n deillio o ddiagnosis o Covid hir	4.6%	1.7%	1.4%
OTHR - Achosion hysbys eraill nad ydynt yn dod o dan y categorïau UCEA	1.1%	5.6%	6.5%
UNKN - Achosion anhysbys/heb eu nodi **	0.0%	4.3%	8.5%

•

• CYFNODAU O ABSENOLDEB TYMOR HIR

Mae'r tabl canlynol yn dangos cyfanswm cyfnodau absenoldeb yr holl achosion o salwch tymor hir a ddaeth i ben yn 2022/23, o'i gymharu â'r blynyddoedd cyn hynny.

Nodir y daeth y rhan fwyaf o absenoldebau (tymor hir), **65%**, i ben o fewn cyfnod o 2 fis.

Absenoldebau hwy nag 20 diwrnod a ddaeth i ben yn 2022/23 (cymharydd 2021/22, 2020/21, 2019/20, ac 2018/19)					
Cyfnod yr absenoldeb mewn misoedd	Nifer yr Achosion yn 2018/19	Nifer yr Achosion yn 2019/20	Nifer yr Achosion yn 2020/21	Nifer yr Achosion yn 2021/22	Nifer yr Achosion yn 2022/23
≤2	67	55	53	49	67
≤3	8	21	17	11	19
≤4	6	5	5	5	8
≤5	7	2	2	2	2
≤6	9	3	3	2	4
≤7	2	1	5	2	1
≤8	2	0	2	2	1
≤9	0	0	0	0	0
≤10	0	0	2	0	0
≤11	0	0	0	0	0
≤12	0	0	0	0	0

• ACHOSION ABSENOLDEBAU OHERWYDD SALWCH

Sylwer: Mae grwpiau achosion yn cyfeirio at absenoldebau a ardystiwyd gan feddyg yn unig, ac nid ydynt yn cynnwys achosion absenoldebau hunan-ardystiedig.

Unwaith eto, gwelir mai salwch seicolegol ac achosion cyhyrysgerbydol sy'n gyfrifol am y ganran fwyaf o absenoldebau yn ystod y flwyddyn.

Dyma ddosbarthiad y **diwrnodau a gollwyd** (amser i ffwrdd) ar gyfer prif gategorïau achosion absenoldeb

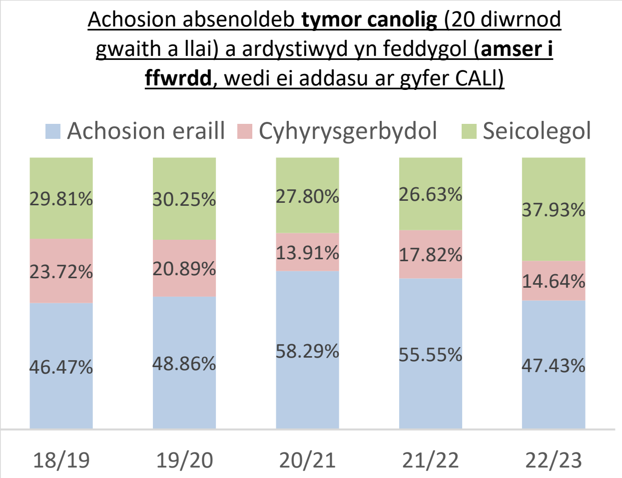

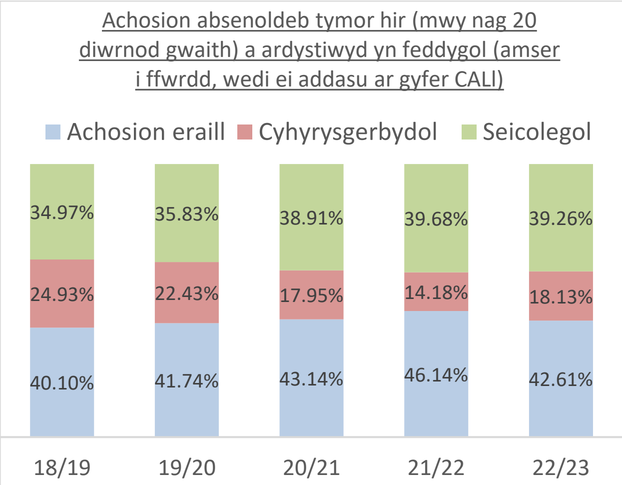

Dyma achosion yr absenoldebau hir dymor (niferoedd/digwyddiadau):

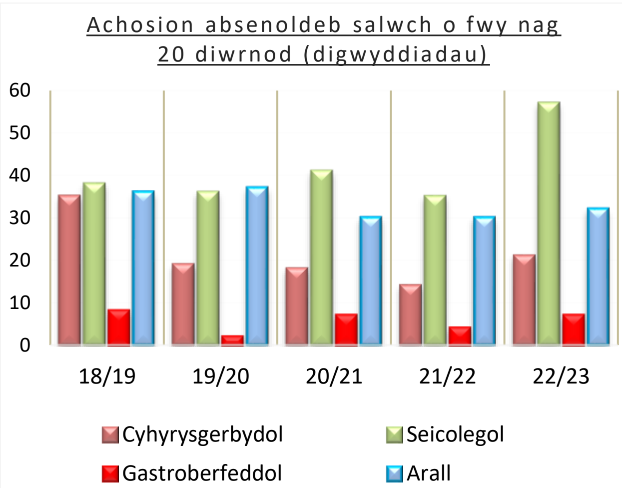

- **COLEGAU A GWASANAETHAU PROFFESIYNOL**

Mae'r tabl canlynol yn nodi 'diwrnodau cyfartalog' absenoldeb oherwydd salwch fesul CALl i bob coleg a gwasanaeth proffesiynol, o'i gymharu â chyfartaledd y brifysgol. [9]

Mae'r dull a ddefnyddir ar gyfer y mesuriad hwn yn ymwneud â dyddiad penodol ac mae'n cyfeirio at y rhai a gyflogid ar ddiwrnod penodol. O ddefnyddio methodoleg 'dyddiad penodol', gwelwn fod cyfradd absenoldeb y brifysgol yn is na'r gyfradd gyfartalog CALl flynyddol o 5.2 diwrnod a adroddwyd, yn bennaf gan y bydd yn hepgor yr aelodau staff hynny a allai fod wedi gadael y sefydliad yn ystod y flwyddyn.

Coleg / Gwasanaeth Proffesiynol	**CYFRADD**	**CYFRADD** ac eithrio tymor hir
Y Brifysgol	5.14	1.85
Celfyddydau, Dyniaethau a Gwyddorau Cymdeithas	2.69	1.04
Gwyddoniaeth a Pheirianneg	2.43	0.81
Meddygaeth ac Iechyd	2.94	0.88
Gwasanaethau Campws	10.65	3.81
Canolfan Bedwyr	2.51	2.51
Gwasanaethau Digidol	13.81	4.72
Gwasanaethau Cyllid	6.14	2.87
Adnoddau Dynol	12.25	1.45
Marchnata, Cyfathrebu, a Recriwtio	3.10	1.17
Strategaeth, Cynllunio ac Ymchwil	0.14	0.14
Gweinyddu a Gwasanaethau Myfyrwyr	9.21	4.05
Undeb y Myfyrwyr	9.59	3.26
Swyddfa’r Is-ganghellor	1.66	0.39

[9] Mae'r data hwnnw’n seiliedig ar staff a gyflogid ar **ddyddiad penodol**, sef 31 Gorffennaf 2023

***Sylwer**: Byddwch yn ofalus wrth ddehongli prif gyfradd diwrnodau/CALl adrannau llai o faint oherwydd gall absenoldebau hir dymor niferoedd bach iawn o staff effeithio ar yr ystadegau. Er mwyn ein helpu i ddeall, cafodd ail golofn ei hychwanegu sy'n hepgor absenoldebau hir dymor.*

- **ABSENOLDEB SALWCH OHERWYDD COVID-19**

Adroddwyd y collwyd **757** o ddiwrnodau, a addaswyd ar gyfer CALl, oherwydd absenoldeb salwch a oedd yn ymwneud â COVID-19, a effeithiodd ar **102** aelod staff.

Roedd **3** achos o absenoldeb salwch tymor hwy (mwy nag 20 diwrnod) a gofnodwyd yn ystod y flwyddyn yn ymwneud â COVID-19 ac roedd y rheiny'n cyfrif am **372.9** diwrnod o absenoldeb.

Priodolwyd cyfanswm o 1,018 diwrnod y flwyddyn flaenorol (2021/22) i bob achos o COVID-19, a effeithiodd ar **137** aelod staff.

- **CADW GOLWG AR IECHYD**

Cafodd oddeutu 107 aelod staff arolygon iechyd i gadarnhau nad oedd eu gwaith yn niweidio eu hiechyd.

Rhoddir arolwg, o wahanol fathau, i aelodau staff os ydynt yn defnyddio offer sy'n dirgrynu ac yn gorfod dioddef lefelau sŵn uchel iawn yn rheolaidd, ac i nifer o wyddonwyr ymchwil, staff technegol a staff sy'n cynnal tiroedd, gweithwyr shifftiau, gyrwyr sydd ar gontractau a rhai sy'n trin anifeiliaid.

Darperir arolygon iechyd yn bennaf i gadarnhau nad yw rhai risgiau yn y gwaith yn cael effaith andwyol ar iechyd aelodau staff. Ni nodwyd unrhyw effeithiau niweidiol ar iechyd yn 2022/23.

7. LARYMAU TÂN YN CANU:

CYMHARU PERFFORMIAD	

Mae ystad y brifysgol yn meddu ar dros gant o adeiladau. Caiff y mwyafrif eu diogelu gan systemau canfod tân awtomatig a larymau tân. Mae tua 9,000 o synwyryddion mwg/gwres wedi eu gosod ledled yr ystad.

Yn ystod 2022/2023, cafwyd 125 o achosion o larymau tân yn canu yn adeiladau'r brifysgol, gostyngiad o 13% ar y 143 yn 2021/22.

Larymau Tân yn Canu 2012 – 22/23

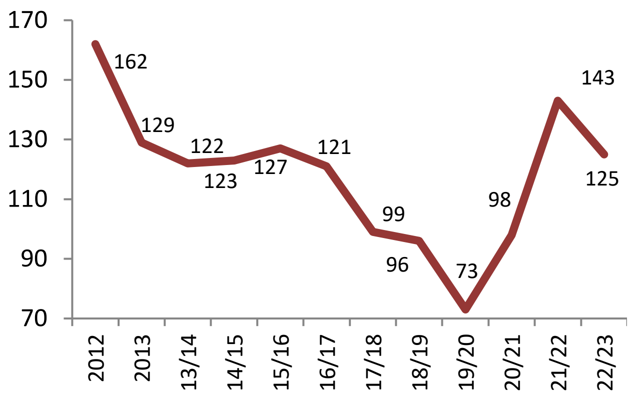

Daeth Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru i'r brifysgol **22** o weithiau, yr un faint â 20/21. Roedd **17** o'r achlysuron hynny (*27 yn 21/22*) i neuaddau preswyl gyda'r nos ac yn yr oriau mân (rhwng 8pm ac 8am).

Gellir is-rannu cyfanswm yr achlysuron (125) i ddynodi faint o weithiau y canodd y larymau yn yr adeiladau preswyl a'r adeiladau academaidd/gweinyddol sy'n ffurfio'r rhan fwyaf o ystad y brifysgol.

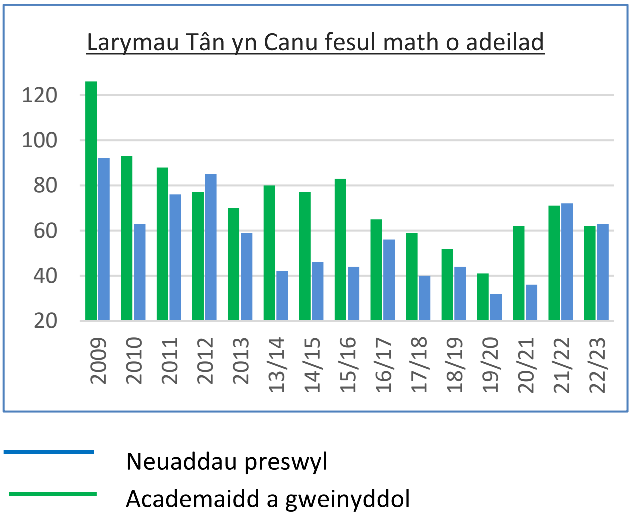

Bu gostyngiad yn y nifer o weithiau y canodd y larwm tân mewn adeiladau academaidd a gweinyddol i **63** yn 2022/23 o 72 (21/22). Bu gostyngiad yn yr achlysuron o larymau tân yn canu yn y neuaddau preswyl i **62** yn 21/22, o 62 yn 2020/21, 41 yn 2019/20, 52 yn 2018/19, 59 yn 2017/18.

Bu 9 achos maleisus yn 2022/23 (11 yn 21/22).

<u>Cyfradd achosion canu larymau tân /1000 o ganfodyddion</u>

Ystad	22/23	Tuedd
Neuaddau Preswyl[10]	14.3/1000	I lawr
Academaidd a Gweinyddol[11]	13.6/1000	I lawr

<u>Larwm Tân yn Canu fesul 1000 o Ystafelloedd Gwely - Bangor[12]</u>

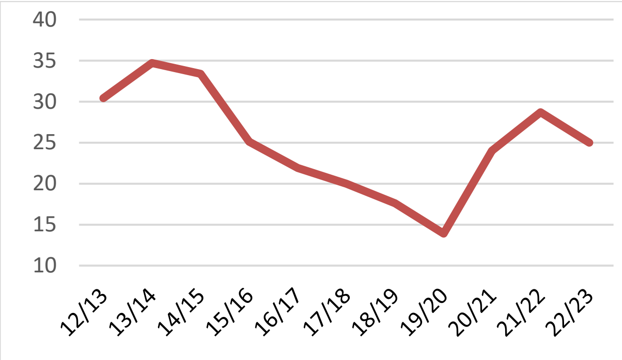

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Bangor	33	25	22	20	17.6	13.9[13]	24	28.7	25

*Nid yw data'r cymaryddion cenedlaethol ar gael bellach

- **TANAU**

Roedd 1 tân mewn neuadd breswyl a oedd yn ymwneud â blanced drydan myfyriwr yn dechrau mudlosgi tra ar y gwely ac a ddechreuodd losgi'r gwely. Deliwyd â'r digwyddiad yn lleol gan y Tîm Diogelwch. Nodir bod yr holl fatresi yn y neuaddau yn rhai gwrth-dân.

Bu 13 o danau a 'fu bron â digwydd', a ddiffinnir fel digwyddiad "y bu mwg yn unig a dim fflamau". Roedd 11 o'r rheini yn y neuaddau, 10 oherwydd digwyddiadau coginio ac 1 oherwydd ysmygu mewn coridor. Achoswyd 2 mewn adeiladau academaidd gan dost yn llosgi.

Bu 3 thân mewn adeiladau academaidd/gweinyddol. 1 ar ôl i grwydriaid geisio llosgi boncyffion ym Mharc y Coleg. Achoswyd yr ail ym Mar Uno gan saim o dan sosban ffrio, a ganfuwyd wedyn i fod yn gydran a oedd yn gollwng, yn mynd ar dân ac a adroddwyd i'r Bwrdd Gweithredol. Y trydydd, bin metel mawr y tu allan i labordy Nuffield yn mynd ar dân ar ôl i farbeciw gael ei roi ynddo. Ar y pryd, roedd y bin ar gael i'r cyhoedd ei ddefnyddio, ond mae wedi cael ei symud oddi yno ers hynny.

Bu tân arall hefyd ger un o adeiladau'r brifysgol. Dechreuodd unigolyn digartref dân yn agos i adeilad Thoday, daeth mwg i mewn i'r adeilad gan sbarduno'r larwm tân. Daeth y Gwasanaeth Tân i ddiffodd y tân.

8. HAWLIADAU SIFIL (IECHYD A DIOGELWCH / YN YMWNEUD Â DIGWYDDIAD)

Yn 2022/23, roedd **2** hawliad atebolrwydd cyhoeddus. Mae'r cyntaf yn ymwneud ag aelod staff yn adrodd ei fod wedi cael anaf i'w lygad yn dilyn digwyddiad lle aeth ffibrau pren gwlyb i mewn i'w lygad. Yr ail, aelod staff a syrthiodd yn y gwaith.

9. YSTADEGAU'R WEFAN

Yn 2022/23, roedd 19,652 **(-22%)** o ymweliadau unigryw â thudalennau gwe Iechyd a Diogelwch, sydd ar gael yn gyhoeddus, dyma'r 4 dudalen fwyaf poblogaidd:

- Mynegai A-Z
- Asesiadau Risg
- Cyfrifianellau Laser
- Nofio

Yn ogystal, bu 9,013 o ymweliadau â thudalennau gwe iechyd a diogelwch FyMangor (8,981 yn 21/22) sydd ddim ond yn hygyrch i staff a myfyrwyr Bangor.

<u>Diwedd.</u>

[10]Yn seiliedig ar 4335 o synwyryddion mewn neuaddau
Yn seiliedig ar 4630 o synwyryddion mewn adeiladau academaidd

[12]Yn seiliedig ar 2471 o ystafelloedd gwely
[13] Yn 2019/20, defnyddiwyd y ffigur o 2960 o ystafelloedd gwely